

Op 4 augustus 1944 worden de bewoners van het Achterhuis verraden. De Duitsers ontdekken de geheime schuilplaats en iedereen wordt gearresteerd. Samen met haar zus Margot komt Anne in de winter van 1944 terecht in Bergen-Belsen, een kamp in het noorden van Duitsland. In maart 1945 sterven zij allebei aan tyfus, een gevaarlijke en besmettelijke ziekte.

Anne Frank heeft in totaal 324 losse vellen volgeschreven die bewaard zijn gebleven. Vader Otto Frank zorgde ervoor dat het een echt boek werd, 'Het Achterhuis'. Mensen uit de hele wereld willen het lezen.

Soms mag je of moet je liegen of dingen verzwijgen. Dat is niet alleen zo in een oorlog. In het volgende verhaal hebben Pim en Lisa een goede reden om niet de hele waarheid te vertellen.

Abc

Niet vertellen hoor

Pa vergeet telkens om zijn kinderen op te halen van sport. Om een nare sfeer thuis te voorkomen, verzwijgen Pim en Lisa dit voor hun moeder.

'Hoi Pim,' roept Lisa vanaf de bank als haar broer thuiskomt. 'Hoe was je voetbalwedstrijd?'

Pim sjokt de woonkamer binnen. Hij gooit zijn sporttas in een hoek en ploft neer naast Lisa.

'O, wel aardig,' zegt hij. 'We hebben gewonnen.'

Tot Lisa's verbazing kijkt Pim sip. 'Maar waarom ben je dan niet blij?' Ze graait in een zak chips.

'Nou, zeg maar niets tegen mama.'

'Wat bedoel je?'

'Papa zou me komen ophalen. Maar hij is het denk ik vergeten.' Pim kijkt haar veelbetekenend aan.

Lisa stopt met kauwen. 'Alweer?' roept ze.

'Yep. Dus ik ben maar met Mees meegereden.'

Ze fronst haar wenkbrauwen. Woensdag was haar vader ook al vergeten om haar op te halen van paardrijden. Haar moeder was heel boos geworden. Er had de hele avond een vervelende sfeer in huis gehangen.

'Niet tegen mama zeggen hoor,' zucht Pim dan ook. 'Anders wordt ze weer zo boos.'

Lisa knikt. 'Maar wat zeggen we dan straks tegen haar als ze vraagt waar hij is?'

Dan draait een sleutel in de voordeur.

'Hallo jongens, ik ben thuis!' klinkt het in de gang.

'Hoi mam!' roept Pim opgewekt. Hij gaat netjes op de bank zitten en doet of hij televisie kijkt.

'Hoe was je wedstrijd?' vraagt moeder als ze haar jas heeft uitgedaan. Ze pakt een stapel post van tafel.

'Prima,' lacht Pim gemaakt naar zijn moeder. 'We hebben gewonnen.' Hij steekt twee duimen in de lucht.

'Dat is mooi...' mompelt moeder. Ze bladert door de brieven. 'Waar is jullie vader?' vraagt ze dan.

Lisa wordt rood. Ze schuifelt ongemakkelijk heen en weer.

'Is hij boven?'

Pim schraapt zijn keel. 'Papa?' Eh, die moet overwerken.'

'Maar hij zou je toch ophalen van voetbal?' Haar moeder kijkt op van de post.

Lisa wordt nog roder. Daar zal je het hebben. Nu zijn de poppen aan het dansen.

'Ja, maar hij vroeg gisteren of ik met iemand anders kon meerijden. Dus dat heb ik gedaan. Niets aan het handje,' zegt Pim en hij lacht schaapachtig.

Lisa gaat opnieuw anders zitten. Ze zou wel onzichtbaar willen zijn. Maar helaas kijkt haar moeder haar recht aan. 'Lisa wat is er aan de hand? Waarom doe je zo zenuwachtig?'

Pim gebaart naar Lisa dat ze haar mond moet houden. Snel tovert ze daarom een lach tevoorschijn. Ze schuifelt nog wat heen en weer en stamelt: 'Ik, eh...'

Dan klinkt er luid gekraak. Lisa is op de zak chips gaan zitten. Haar moeder werpt haar handen in de lucht.

'O Lisa, ik heb toch gezegd dat je niet mag snoepen zo vlak voor het eten.' Zuchtend pakt ze de zak en loopt naar de keuken.

Pim haalt opgelucht adem. 'Op het nippertje gered,' fluistert hij. Hij doet alsof hij zweet van zijn voorhoofd veegt.

'Ja, door een zak chips,' grinnikt Lisa die ook weer adem durft te halen. En dan proesten ze het allebei uit.

- Susan Schaeffer -

Gesprek

- Wat vind je ervan dat Lisa en Pim niet vertellen dat vader hen vergeten is?
- Welk woord vind je het beste passen bij wat Pim en Lisa doen? Denk aan bedriegen, liegen, foppen, voor de gek houden enzovoort.
- Wie heeft er voordeel van dat Lisa en Pim dit doen?
- Heeft er iemand nadeel van wat Lisa en Pim doen?
- Wat zou jij gedaan hebben als jij Lisa of Pim was geweest?
- Heb jij zelf ook weleens gelogen of iets verzwegen om iemand te beschermen?

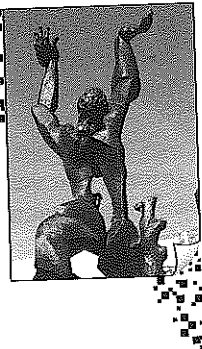
11

vrijdag
oktober

Bedrog?

Man zonder hart

Wat zien de kinderen in dit beeld? Kan het wat je hier ziet, een man met een groot gat in zijn lijf? Eigenlijk niet, natuurlijk. En toch is het geen echt bedrog. De kunstenaar Ossip Zadkine wil ons niet voor de gek houden. Hij maakte dit beeld 'De verwoeste stad' naar aanleiding van het bombardement van Rotterdam tijdens de Tweede Wereldoorlog. De man zonder hart staat symbool voor de stad waar het hart uit is weggerukt. Juist door de werkelijkheid te overdrijven, te vertekenen, laat de kunstenaar de waarheid zien: deze stad heeft geleden.

abc

De vos en de raaf

Soms klopt het niet echt wat je ziet of meemaakt. Maar je weet ook niet goed of er wel sprake is van bedrog. Wat vinden de kinderen bijvoorbeeld van de bekende fabel van La Fontaine over de vos en de raaf?

Hoog in een boom had de raaf een mooi plekje gevonden. In zijn snavel zat een flink stuk kaas. Dat had hij uit een keuken gepikt. Heerlijk. Dit hapje ging hij nu lekker opeten, helemaal alleen!

Wat verderop liep een vos. Een sluwe vos met een rammelende maag. Op zoek naar iets eetbaars. Toen hij langs de boom liep waar de raaf in zat, keek hij omhoog. Het water liep in z'n bek. Wat zag dat er lekker uit! Hoe kon hij dat stuk kaas te pakken krijgen? Hij moest een slim plan bedenken.

De raaf keek naar beneden en hield de kaas stevig vast. Hij kende de streken van de vos en wat die slimmerik ook zou bedenken, hij zou er ditmaal niet intrappen!

'Meneer de raaf,' klonk het beneden, 'wat geweldig dat ik u hier zie!'

'Niet op reageren,' dacht de raaf, 'het gaat hem alleen om de kaas!'

De vos gaf het niet op. 'Weet u wel dat u eigenlijk een heel bijzondere raaf bent? U bent een zwarte raaf, maar ook een witte. U bent een zeldzaam exemplaar!'

De raaf werd wel een beetje ijdel bij het horen van zulke mooie woorden. Hij keek naar zijn veren, maar deze waren doodgewoon zwart!